

Správa o zariadeniach ošetrovateľskej starostlivosti a činnosti za rok 2021

V Košickom samosprávnom kraji (ďalej KSK) pôsobilo k 31.12.2021 36 Agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ďalej ADOS) s toho pôsobnosti kraja 29 zvyšok 7 patrí pod Ministerstvo zdravotníctva SR. Priebehu roka 2021 bolo vydané jedno rozhodnutie o povolení prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia – ADOS – Nemocnica s poliklinikou n. o. Kráľovský Chlmec.

Následne v roku 2021 bolo vydané rozhodnutie o zrušení činnosti ADOS – HELP DOS s .r. o. Kysucká 16, 040 11 Košice ďalej bolo vydané dočasné pozastavujúce rozhodnutie pre zdravotníckeho zariadenie – Dom ošetrovateľskej starostlivosti AMALION o. z., miesto prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia Košická 1, 048 01 Rožňava. Uskutočnené boli viaceré pohovory s uchádzačmi o nové ADOS, všetky v prebiehajúcich rozhovoroch uviedli problémy so zazmluvnením zdravotnými poisťovňami.

Podľa Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 640/2008 Z. z. o verejnej minimálnej sieti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti má mat' KSK v prepočte na počet obyvateľov 115,9 sesterských miest v ADOS. V roku 2021 sestra Košického samosprávneho kraja uskutočnila viaceré pracovné stretnutia zo zástupcami jednotlivých ADOS kraja, kde sa riešili otázky personálneho zabezpečenia (*nedostatok sestier*) a financovania ADOS zo strany zdravotných poisťovní.

V roku 2021 bolo naplánovaných v rámci kontrolnej činnosti Košického samosprávneho kraja oddelenie zdravotníctva viac kontrol ako aj dozorná činnosť podľa § 81 ods. 1, Z. z. 578/2004 o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov , ktoré sa nemohli uskutočniť v dôsledku pandémie COVID -19.

KSK oddelenie zdravotníctva v roku 2021 evidoval zvýšený počet telefonických ako aj mailových podnetov zo strany obyvateľov kraja respektíve iných orgánov na porušovanie Výnosu MZ SR č. 09812/2008 – OL z 10. Septembra 2008 o minimálnych požiadavkách na personálne zabezpečenie a materiálno technické vybavenie jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení. Z toho u poskytovateľov (čo činí 50,00%) sa vyskytli problémy s personálnym obsadením. Problémom bolo správanie lekárov, chýbajúce alebo neregistrované sestry, miesto sestry pracoval iný zdravotnícky pracovník (asistent) a miesto pôrodnej asistentky pracovala sestra. Za rok 2021 nebol od obyvateľov Košického samosprávneho kraja evidovaný žiaden podnet na činnosť a fungovanie ADOS alebo Domu ošetrovateľskej starostlivosti. V rámci ADOS 6 požiadalo KSK oddelenie zdravotníctva o osobné pracovné stretnutie a konzultáciu pri riešení financovania, personálneho zabezpečenia a cenníka.

V Košickom samosprávnom kraji máme 1 Dom ošetrovateľskej starostlivosti vo Veľkých Kapušanoch s kapacitou **25** lôžok. Do dnešného dňa zatiaľ nepožiadal žiaden perspektívny poskytovateľ o povolenie na prevádzkovanie Domu ošetrovateľskej starostlivosti.

Počas celého roka ktoré bolo poznačené pandémiou COVID – 19 oddelenie zdravotníctva KSK uskutočnilo viaceré telefonické konzultácie, poskytlo usmernenia, odporúčania, zabezpečovala ochrannými pomôckami ADOS proti COVID -19, aktívne vypomáhala pri registrácii a zaočkovaní obyvateľstva vo Veľkokapacitnom očkovačom centre Košického samosprávneho kraja, vydávala edukačný materiál preventívnych opatrení pri COVID -19, informovala pacientov ako postupovať v prípade nákazy SARS- COVID 19.

Súbežne prebiehali telefonické konzultácie ako aj pracovné stretnutia s námestníkmi pre ošetrovateľstvo v ústavných zdravotníckych zariadeniach KSK, kde sa riešil problém minimálnych požiadaviek na zabezpečenie jednotlivých pracovísk ústavných zdravotníckych zariadení, kompetencie sestier, nové kompetencie praktických sestier, vzdelávanie sestier a pôrodných asistentiek, výpovede sestier, nedostatok pôrodných asistentiek ako aj pomocného personálu.

Viaceré ambulantné a ústavné zdravotnícke zariadenia sa obracajú na KSK oddelenie zdravotníctva s problémom nedostatku sestier a pôrodných asistentiek, lekárov špecialistov ako aj pomocného personálu. Agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti sa obracajú na Košický samosprávny kraj s problémom preplácanie jednotlivých výkonov pri ošetrovaní pacientov v domácom prostredí zo strany zdravotných poisťovní.

V priebehu sledovaného obdobia sa uskutočnilo viacero pracovných stretnutí sestier samosprávnych krajov a Slovenskej komory sestier a pôrodných asistentiek, kde boli riešené problémy sestier a pôrodných asistentiek. Najdôležitejšie problémy, ktoré sa riešili na jednotlivých pracovných stretnutiach, uvádzam:

- finančné ohodnotenie sestier a pôrodných asistentiek v ambulantných a ústavných zdravotníckych zariadeniach,
- zdravotná dokumentácia jej vedenie v zdravotníckych zariadeniach
- pracovné zaradenie sestier a zdravotníckych asistentov – praktickej sestry
- problémy ADOS a limity zdravotných poisťovní, neuzatvorenie zmlúv a novými ADOS v KSK
- nedostatok pôrodných asistentiek
- nedostatok sestier
- nedostatok pomocného personálu

Podľa priebežného prieskumu chýba v Košickom samosprávnom kraji cca 400 -500 sestier. V mnohých ambulantných a ústavných zariadeniach KSK pracujú sestry ktoré majú viac ako 60 rokov a nezriedka viac ako 65 rokov.

Navrhované opatrenia

- Podieľať sa aktívnou komunikáciou na vypracovaní a na realizácii smerovania rozvoja ošetrovateľstva a ošetrovateľskej praxe.
- Podieľať sa na určovaní trendov v rozvoji a implementácii inovatívnych trendov v ošetrovateľstve.

- Podieľať sa na pripomienkovaní štandardných diagnostických a terapeutických postupov v ošetrovatel'stve, navrhovať indikátory kvality na hodnotenie kvality a bezpečnosti poskytovanej ošetrovateľskej starostlivosti.
- Podieľať sa na vypracovaní a sledovaní optimálnej siete zdravotníckych zariadení poskytujúcich ošetrovateľskú starostlivosť.
- Spolupracovať s ministerstvom pri príprave sestier a pôrodných asistentiek na výkon zdravotníckeho povolania a pri ďalšom vzdelávaní zdravotníckych pracovníkov (špecializačné štúdium, certifikačná príprava, sústavné vzdelávanie).
- Aktívne komunikovať a vyjednávať ohľadne limitov zdravotných poisťovní pri uzatváraní zmlúv s novými ADOS v KSK.

V Košiciach dňa 31.3.2022

Spracoval: PhDr. Ferdinand Mohnyánszki, PhD.,dipl. sestra špecialista AaIM